

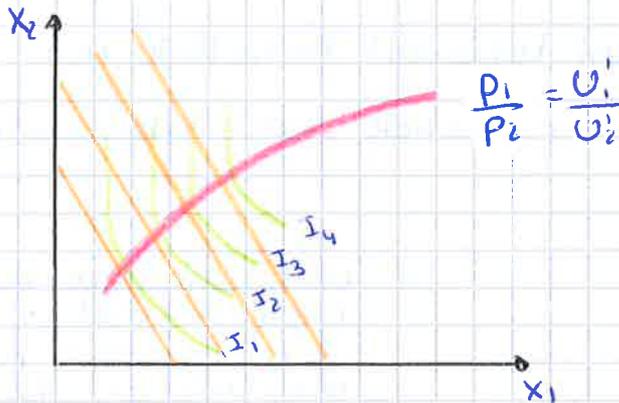
Examenvragen: Micro

H1 Theorie v/h consumentengedrag

1. Wat is ICC?

ICC = inkomens-consumptie-curve

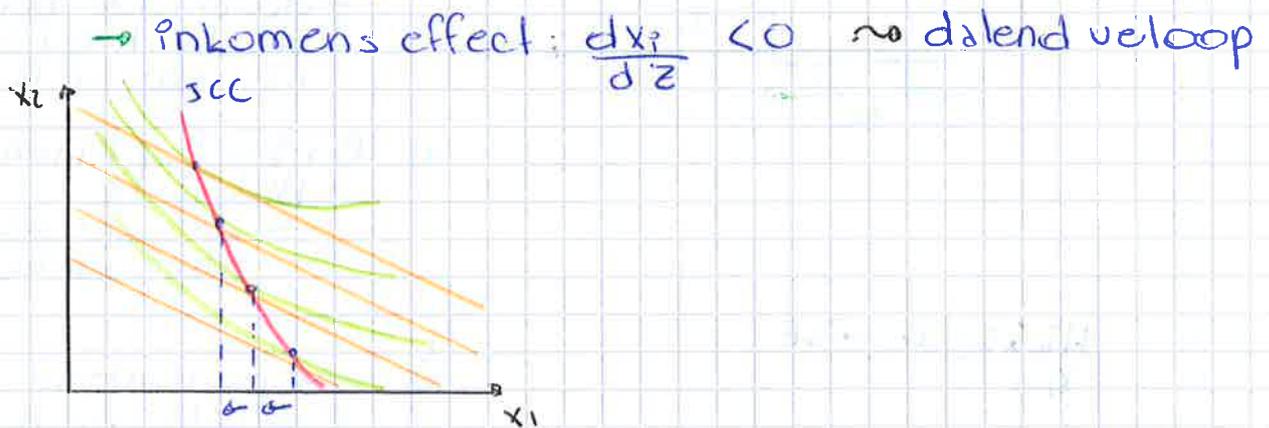
↳ Functioneel verband tss het (nominale) inkomen e/d geconsumeerde goederen bij constante prijzen

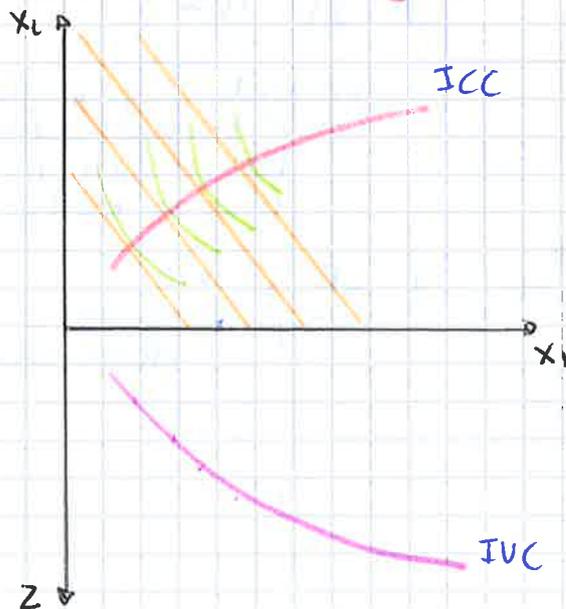
De verzameling v/d potentiële optima bij variërend (nominale) inkomen, ceteris paribus

2. Teken en Bespreek ICC bij inferieure goederen

Inferieur: een toename v/h inkomen doet de consumptie van goed 1 dalen

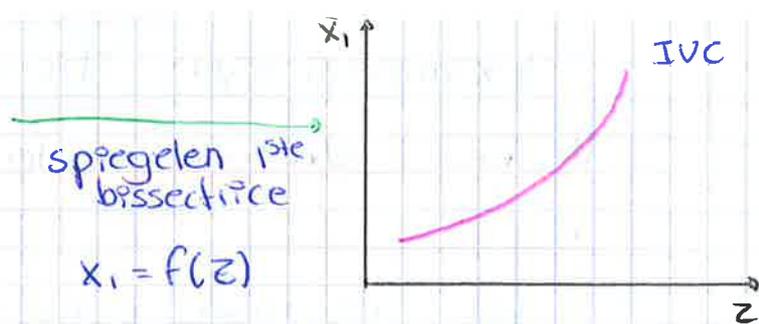
3. Teken ICC en leg uit + leidt hieruit IVC af

IVC = inkomensvraagcurve = Engelkromme

↳ gevraagde hoeveelheid van één goed bij variërend inkomen & constante prijzen

→ ICC spiegelen rond horizontale as

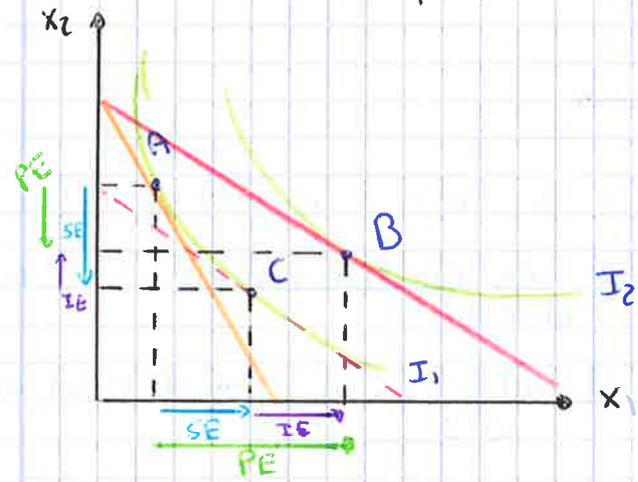

4) Wat is het effect v/e prijswijziging o/h optimum v/d consument?

Constant reeel inkomen

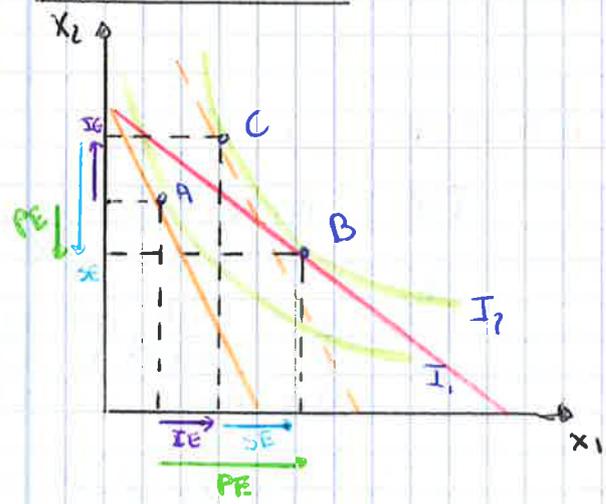
- * Hicks: consument behoudt hetzelfde nut
- * Slutsky: " kan dezelfde goederencombinatie kopen

Hicks: $SE \rightarrow IE$ $p_1 \downarrow$

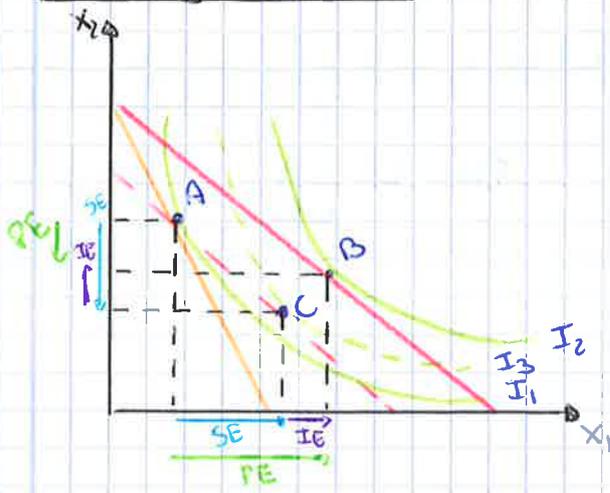
- 1) $\neq p_1/p_2$
oorspronkelijke budgetrechte wentelt rond de oorspronkelijke isonutscurve tot // met nieuwe budgetrechte
- 2) C interim optimum
 $\rightarrow SE: A \rightarrow C$
- 3) verandering reeel inkomen
 \rightarrow gewentelde budgetrechte verschuift tot samenvalt met nieuwe budgetrechte
- 4) B nieuw optimum
 $\rightarrow IE: B \rightarrow C$
 $\rightarrow ZR$ van beide goederen meer aankopen

Hicks: $IE \rightarrow SE$

- 1) oorspronkelijke budgetrechte // verschuiven tot ze de nieuwe isonutscurve raakt
- 2) IE: $A \rightarrow C$
- 3) verandering prijsverhouding
 \rightarrow // budgetrechte wentelt tot ze samenvalt met de nieuwe budgetrechte
- 4) SE: $C \rightarrow B$
 $\rightarrow p_1 \downarrow$: goed 2 vervangen door goed 1

Slutsky: SE \rightarrow IE

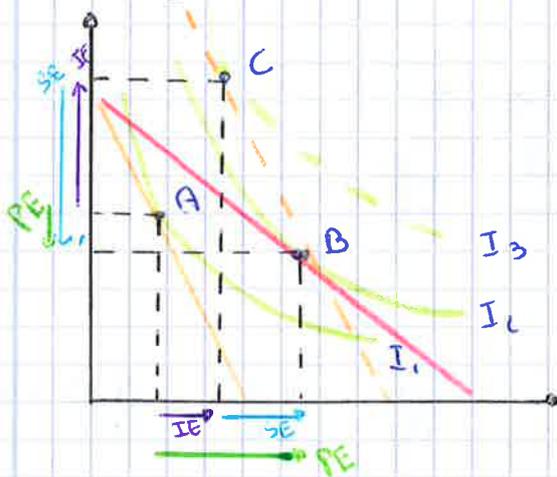
1) reël Z constant, $p_1/p_2 \neq$
 \rightarrow oorspronkelijke budgetrechte wentelt door A tot // met nieuwe budgetrechte

2) C op hogere I
 \rightarrow SE: $A \rightarrow C$

3) reël inkomen wijzigt
 \rightarrow gewentelde budgetrechte verschuift tot samenvalt met nieuwe budgetrechte

4) IE: $C \rightarrow B$

Slutsky: IE \rightarrow SE

1) reël inkomen \neq
 \rightarrow oorspronk. budgetrechte // verschuiven tot door nieuw optimum B
 \sim hogere I

2) IE: $A \rightarrow C$

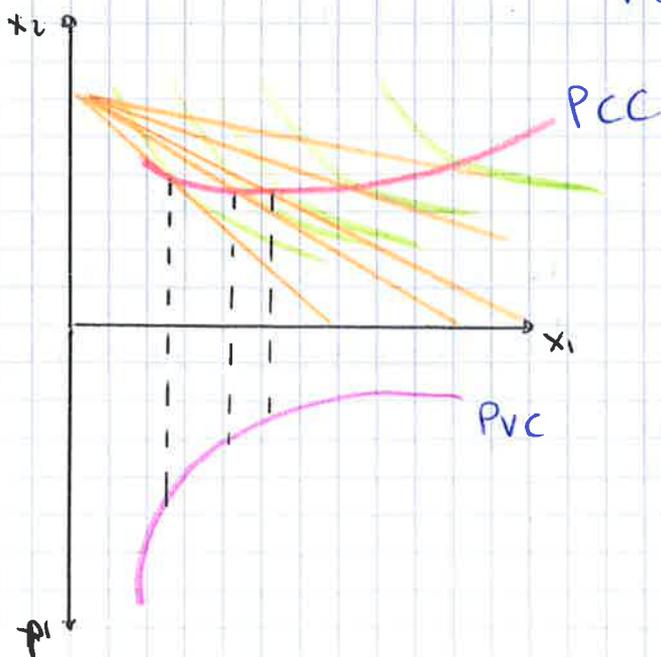
3) $p_1/p_2 \neq$
 \rightarrow // verschoven budgetrechte wentelt tot ze samenvalt met nieuwe

4) SE: $C \rightarrow B$

5 Wat is PCC + PVC

PCC = prijs - consumptie - curve

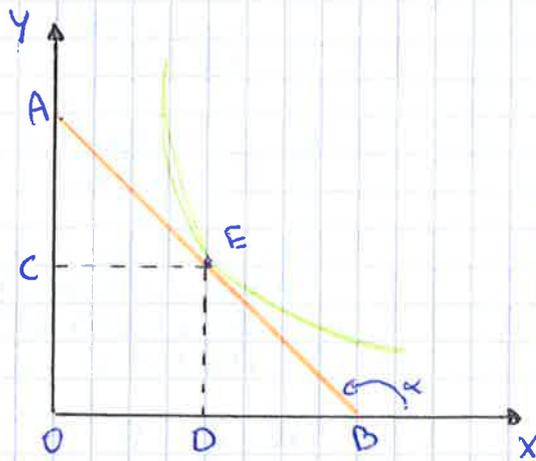
↳ functioneel verband tss de prijs van één goed e/d gevraagde hoeveelheid van beide goederen, bij constant inkomen \times constante prijs v/h andere goed

PVC = prijs - vraag - curve
 \rightarrow gevraagde hoeveelheid van één goed, bij variërende prijs van dat goed, bij p_2 en Z constant

6 Geef de definitie v/h Marshall-criterium & bewijs ze

$\epsilon = \frac{\text{de afstand v/h punt tot de as v/d afhankelijke variabele}}{\text{onafhankelijke "}}$

T.B. $\epsilon = \frac{EA}{EB}$

Bew. AB raaklijn

$$\epsilon_x^y = \frac{dy}{dx} \cdot \frac{x}{y} = \tan \alpha \cdot \frac{x}{y}$$
$$= \frac{OA}{BO} = \frac{OD}{OC}$$

$$\Rightarrow \epsilon_x^y = \frac{OA}{BO} \cdot \frac{OD}{OC}$$

$$\bullet \triangle OAB \sim \triangle CAE \Rightarrow \frac{OA}{BO} = \frac{CA}{EC} \quad \begin{cases} OD = -EC \\ OC = -CO \end{cases}$$

$$\Rightarrow \epsilon_x^y = \frac{CA}{EC} \cdot \frac{-EC}{-CO} = \frac{CA}{CO} = \frac{CA}{ED}$$

$$\bullet \triangle CAE \sim \triangle DEB \Rightarrow \frac{CA}{ED} = \frac{EA}{EB}$$

7 Boogelasticiteit: leg uit aan de hand van de twee methoden

1) Geen veronderstelling over de relatie tss x en y

$$\epsilon_x^y = \frac{\Delta y}{\Delta x} \cdot \frac{x}{y}$$

2) Wel een relatie \rightarrow iso-elastische functie

↳ logaritmische vorm is een rechte

↳ differentiequotient = differentiaalquo.

$$\frac{\Delta \ln y}{\Delta \ln x} = \frac{d \ln y}{d \ln x} = \epsilon_x^y$$

9 Wat is het verband tss de prijselasticiteit v/d vraag en v/d bestedingen

$$MV = B = X \cdot p$$

$$\epsilon_p^B = \frac{dB}{B} \cdot \frac{dp}{p} = \frac{dB}{dp} \cdot \frac{p}{B}$$

$$= \frac{d(X \cdot p)}{dp} \cdot \frac{p}{p \cdot X} = \left(\frac{p dx + X dp}{dp} \right) \cdot \frac{1}{X}$$

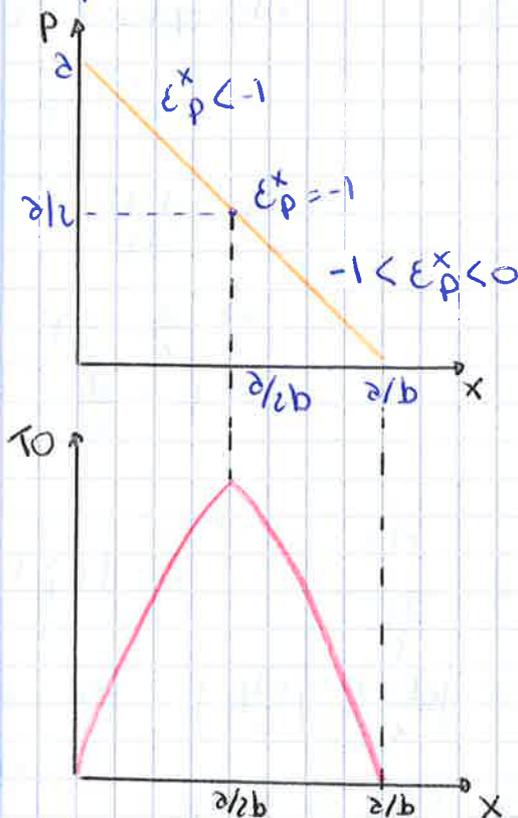
$$= \frac{dx}{dp} \cdot \frac{p}{X} + 1$$

$$= 1 + \epsilon_p^X$$

10 Wat is het verband tss de vraagcurve e/d opbrengst

$$TO = p \cdot x \rightarrow \text{standpunt producent} \quad p = f^{-1}(x)$$

$$p = a - bx$$

- intercepten: $\begin{cases} p=0 \Leftrightarrow x = a/b \\ x=0 \Rightarrow p=a \end{cases}$

- $TO = p \cdot x$
 $= ax - bx^2$

- intercepten: $\begin{cases} TO=0 \Rightarrow x=0 \\ \vee x = a/b \\ x=0 \Rightarrow TO=0 \end{cases}$

- top: $\frac{dTO}{dx} = 0$

$$\Leftrightarrow \frac{dTO}{dx} = a - 2bx = 0$$

$$\Leftrightarrow x = a/2b \Leftrightarrow \epsilon_p^X = -1$$

* elasticiteit \times omzet

- elastische vraag: $\epsilon_p^X < -1 \Leftrightarrow |\epsilon_p^X| > 1 \Leftrightarrow \left| \frac{dx}{x} \right| > \left| \frac{dp}{p} \right|$

- outputstijging: $\frac{dx}{x} > 0 \Leftrightarrow \frac{dp}{p} < 0$

$$TO = p \cdot x \quad \frac{dTO}{TO} = \frac{x dp}{TO} + \frac{p dx}{TO} \Leftrightarrow \frac{dTO}{TO} = \frac{dx}{x} + \frac{dp}{p}$$

⇒ TO neemt toe bij outputstijging > 0

- inelastische vraag: $-1 < \epsilon_p^X < 0 \Leftrightarrow \left| \frac{dx}{x} \right| < \left| \frac{dp}{p} \right|$

⇒ TO \downarrow als $x \uparrow$

11 Wat is de formule van Amoroso-Robinson

$$\begin{aligned} \pi_0 &= \frac{d\pi_0}{dx} = \frac{d(p \cdot x)}{dx} \\ &= \frac{x dp + p dx}{dx} \\ &= p + \frac{x dp}{dx} \cdot \frac{p}{p} = p \left(1 + \frac{dp}{dx} \frac{x}{p} \right) \\ &= p \left(1 + \frac{1}{\frac{dx}{dp} \frac{p}{x}} \right) = p \left(1 + \frac{1}{\epsilon_p^x} \right) \\ &= p (1 + \eta_x^p) \end{aligned}$$

12 Bespreek de partiële elasticiteiten

$$x_1 = f(p_1, p_2, y)$$

$$dx_1 = \frac{\partial x_1}{\partial p_1} dp_1 + \frac{\partial x_1}{\partial p_2} dp_2 + \frac{\partial x_1}{\partial y} dy$$

$$\begin{aligned} \Leftrightarrow \frac{dx_1}{x_1} &= \frac{\partial x_1}{\partial p_1} \frac{dp_1}{x_1} \frac{p_1}{p_1} + \frac{\partial x_1}{\partial p_2} \frac{dp_2}{x_1} \frac{p_2}{p_2} + \frac{\partial x_1}{\partial y} \frac{dy}{x_1} \frac{y}{y} \\ &= \frac{\partial x_1}{\partial p_1} \frac{p_1}{x_1} \frac{dp_1}{p_1} + \frac{\partial x_1}{\partial p_2} \frac{p_2}{x_1} \frac{dp_2}{p_2} + \frac{\partial x_1}{\partial y} \frac{y}{x_1} \frac{dy}{y} \\ &= \epsilon_{p_1}^x \frac{dp_1}{p_1} + \epsilon_{p_2}^x \frac{dp_2}{p_2} + \epsilon_y^x \frac{dy}{y} \end{aligned}$$

$$\text{stel } \frac{dp_1}{p_1} = \frac{dp_2}{p_2} = \frac{dy}{y} = c$$

→ De vraag naar goed 1 zal niet wijzigen, omdat de prijsverhouding e/h reëel inkomen ongewijzigd blijven

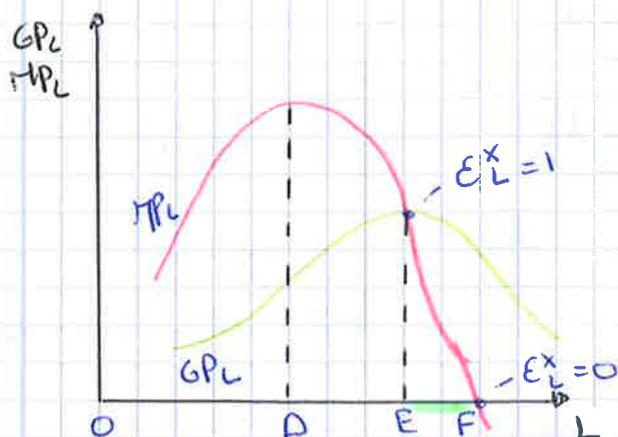
$$\frac{dx_1}{x_1} = \epsilon_{p_1}^x c + \epsilon_{p_2}^x c + \epsilon_y^x c = 0$$

$$\Leftrightarrow \epsilon_{p_1}^x + \epsilon_{p_2}^x + \epsilon_y^x = 0$$

H2 Theorie u/h producentengedrag

1 $\frac{MP_L(L)}{GP_L(L)} = ?$ Verduidelijk dit a.d.h.v. een grafiek en duidt het efficiënte gedeelte aan en waarom

$$\epsilon_L^x = \frac{dx}{x} \cdot \frac{dL}{L} = \frac{dx}{dL} \frac{L}{x} = \frac{MP_L}{GP_L}$$

- OE: $\epsilon_L^x > 1 \rightarrow \nearrow$ meerprod.
- EF: $0 < \epsilon_L^x < 1 \rightarrow \flat$ meerprod.
- L>F: $\epsilon_L^x < 0 \rightarrow$ neg. meerprod.

— efficiënte zone EF

\rightarrow begrensd door $\epsilon_L^x = 1$ en $\epsilon_L^x = 0$

\swarrow extensieve prod. wijze \searrow intensieve prod. wijze

\rightarrow MP_L dalend & kleiner dan GP_L

2 Verklaar: schaalopbrengsten en schaalearsticiteit. Geef ook het verband m/d ligging v/d planningscurve

* **Schaalopbrengsten:** Hoe \square de productieomvang beïnvloedt als we de input van beide productiefactoren vermenigvuldigen met λ

$$X_0 = f(L_0, K_0) \Leftrightarrow X_s = f(\lambda L_0, \lambda K_0)$$

$$X_s = \lambda X_0 \quad \text{constante schaalopbrengsten} \quad \frac{\Delta X}{X} = \frac{\Delta L}{L} \left(= \frac{\Delta K}{K} \right)$$

$$X_s > \lambda X_0 \quad \text{toenemende} \quad \text{"} \quad >$$

$$X_s < \lambda X_0 \quad \text{afnemende} \quad <$$

* **Schaalearsticiteit:** verhouding tss de relatieve verandering in de output e/d gelijke oneindig kleine relatieve verandering v/d input van beide productiefactoren

$$\epsilon_s = 1 \quad \text{constante}$$

$$\epsilon_s > 1 \quad \text{toenemende}$$

$$\epsilon_s < 1 \quad \text{afnemende}$$

$$\begin{cases} L_s = \lambda L_0 \\ K_s = \lambda K_0 \end{cases} \Leftrightarrow \frac{K_s}{L_s} = \frac{\lambda K_0}{\lambda L_0} = \frac{K_0}{L_0}$$

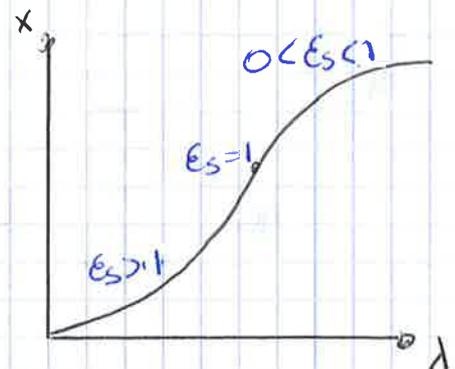
→ voor alle λ liggen de punten o/d voerstraal = λ -expansiepad

$$L = \lambda L_0 \Leftrightarrow dL = L_0 d\lambda$$

$$\Leftrightarrow \frac{dL}{L} = \frac{L_0 d\lambda}{L}$$

$$= \frac{L_0 d\lambda}{\lambda L}$$

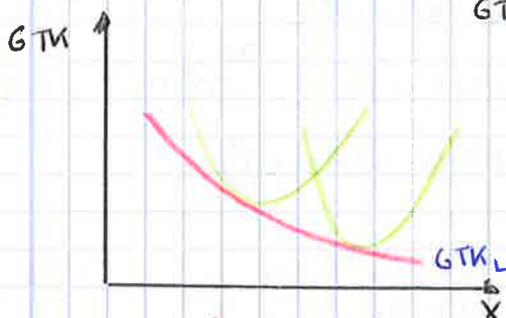
$$\Leftrightarrow \frac{dL}{L} = \frac{d\lambda}{\lambda} = \frac{dK}{K}$$

$$E_s = \frac{dx}{x} \cdot \frac{d\lambda}{\lambda} = \frac{dx_s}{x_s} \cdot \frac{d\lambda}{\lambda}$$

* Planningscurve

dalende

GTK_L neemt af als $x \nearrow$

$$\hookrightarrow MK_L < GTK_L$$

$$\Leftrightarrow \frac{GTK_L}{MK_L} > 1$$

$$\Leftrightarrow E_s > 1$$

→ toenemende

horizontale

$GTK_L =$ als $x \nearrow$

$$\hookrightarrow MK_L = GTK_L$$

$$\Leftrightarrow E_s = \frac{GTK_L}{MK_L}$$

$$= 1$$

→ constante

stijgende

$GTK_L \nearrow$ als $x \nearrow$

$$\hookrightarrow MK_L > GTK_L$$

$$\rightarrow E_s = \frac{GTK_L}{MK_L}$$

$$< 1$$

→ afnemende

3 Leidt de schaalelasticiteit v/e CD functie wiskundig af + 2 opmerkingen. Wat is het verband tss schaalelasticiteit, GTK en MK op LT. Wat betekent dit voor de planningscurve

$$\begin{aligned} * \text{ CD-functie } x &= a L^\alpha K^\beta \Leftrightarrow x_s = a (\lambda L_0)^\alpha (\lambda K_0)^\beta \\ &= a \lambda^{\alpha+\beta} L_0^\alpha K_0^\beta \end{aligned}$$

$$\begin{aligned} E_s &= \frac{dx_s}{x_s} \cdot \frac{d\lambda}{\lambda} = (\alpha+\beta) a \lambda^{\alpha+\beta-1} L_0^\alpha K_0^\beta \cdot \frac{d\lambda}{\lambda} \\ &= \alpha + \beta \end{aligned}$$

1 $\epsilon_s =$ som v/d factorelasticiteiten

2 $\epsilon_s =$ graad van homogeniteit

$$\text{... } \text{II } x = f(L, K) \quad \frac{dx}{x} = \epsilon_L^x \frac{dL}{L} + \epsilon_K^x \frac{dK}{K}$$

$$\frac{dL}{L} = \frac{dK}{K} = \frac{dd}{d}$$

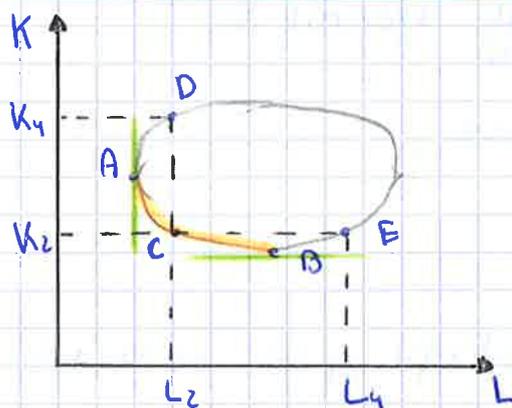
$$\Rightarrow \frac{dx}{x} = \epsilon_L^x \frac{dd}{d} + \epsilon_K^x \frac{dd}{d}$$

$$\Rightarrow \frac{dx}{x} \cdot \frac{d}{dd} = \epsilon_L^x + \epsilon_K^x$$

$$\Rightarrow \epsilon_s = \epsilon_L^x + \epsilon_K^x$$

$$\begin{aligned} * \quad \epsilon_s &= \frac{dx}{x} \cdot \frac{dTK}{TK} = \frac{dx}{dTK} \cdot \frac{TK}{x} \\ &= \frac{GTK}{MK} \end{aligned}$$

9 Wat is het efficiënte deel v/d isoquante

C efficiënter dan D en E

→ zelfde output met minder K of L

$$A: MSU_K^L = \infty \quad MSU_L^K = 0$$

$$B: MSU_K^L = 0 \quad MSU_L^K = \infty$$

Efficiënte zone AB

① → afgebakend door de punten waar de raaklijnen // lopen met de assen

→ dalend en convex

② → substitutie-elasticiteit > 0

1 i/d niet-efficiënte punten v/d isoquanten is min. één van de MP negatief

2 i/d grenspunten A en B is één van de MP = 0 en de andere positief (oneindig groot)

3 Alle ander efficiënte punten: MP_L en $MP_K > 0$

$$\textcircled{1} \quad f: L \rightarrow f(L) = K \quad MSU_K^L = \frac{MP_L}{MP_K} = -\frac{dK}{dL}$$

$$\textcircled{2} \quad MSU_K^L = 0 \Leftrightarrow -\frac{dK}{dL} = 0 \Leftrightarrow \frac{dK}{dL} = 0 \Rightarrow \tan 0^\circ$$

→ $\text{rico} = 0$: raaklijn horizontaal

A) $MSV_K^L = \infty \Leftrightarrow -\frac{dK}{dL} = \infty \Leftrightarrow \frac{dK}{dL} = -\infty = \tan 270^\circ$
 \rightarrow raakt lijn verticaal

② $MSV_K^L = \frac{MP_L}{MP_K} > 0 \quad \left. \begin{array}{l} > 0 \\ > 0 \end{array} \right\} > 0$ | $MSV_L^K = \frac{MP_K}{MP_L} > 0$
 $\Leftrightarrow \frac{MP_L}{MP_K} = -\frac{dK}{dL} > 0$ | $\Leftrightarrow \frac{MP_K}{MP_L} = -\frac{dL}{dK} > 0$
 $\Rightarrow \frac{dK}{dL} < 0$ | $\Rightarrow \frac{dL}{dK} < 0$

③ • gaande van A \rightarrow B daalt MSV_K^L

$MSV_K^L = \frac{MP_L}{MP_K} = -\frac{dK}{dL}$ neemt af

$\Rightarrow \frac{dK}{dL}$ neemt toe

$\Rightarrow \frac{d^2K}{dL^2} > 0$

• B \rightarrow A daalt MSV_L^K

$MSV_L^K = \frac{MP_K}{MP_L} = -\frac{dL}{dK}$ neemt af

$\Rightarrow \frac{dL}{dK}$ neemt toe

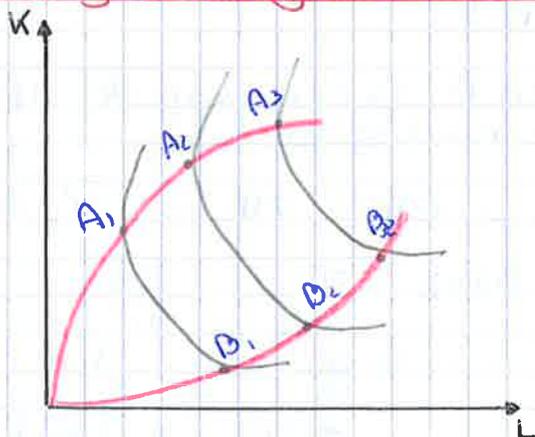
$\Rightarrow \frac{d^2L}{dK^2} > 0$

• productiefunctie verloopt quasi-concaaf

④ A \rightarrow B: $MSV \searrow \times \searrow$ kapitaalintensiteit (K/L)

$\epsilon_{L/K}^L = \frac{\frac{d(K/L)}{K/L} < 0}{\frac{d(MSV_K^L)}{MSV_K^L} < 0} > 0 \quad \left. \begin{array}{l} < 0 \\ > 0 \end{array} \right\} < 0$ | $\left. \begin{array}{l} < 0 \\ > 0 \end{array} \right\} > 0$

5 Wat zijn Kamlijnen? Wat gebeurt er bij complementaire PF

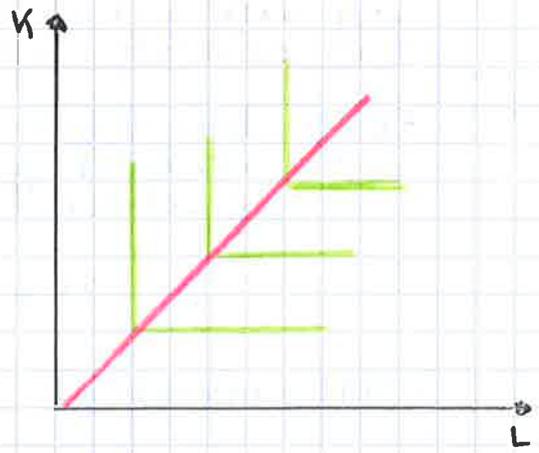
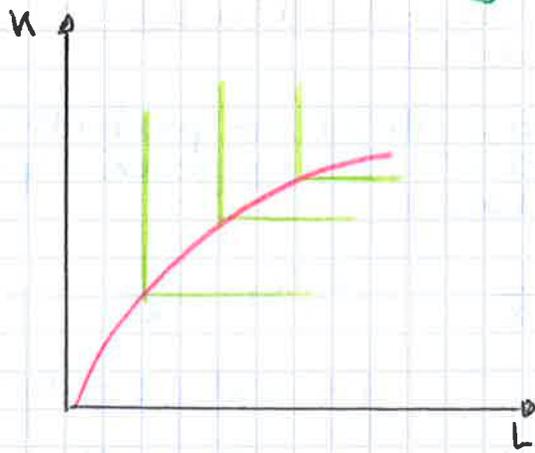

Kamlijn: meetkundige verbinding v/d punten waar $MSV=0$

- \rightarrow omsluiten de efficiënte zones van isoquanten
- \rightarrow gebied: technische racionele substitueerbaarheid

= substitutie van K door L zonder efficiëntie aan te tasten

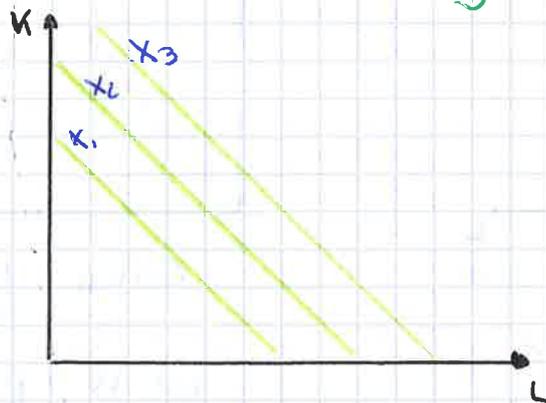
1. samenvallende kamlijnen

- efficiënte deel van elke isoquante bestaat uit één punt
- limitatieve productiefuncties: isoquanten 2 lijnstukken // m/d assen
- kapitaalintensiteit constant bij rechte
- geen substitutiemogelijkheden

$$\epsilon_s^{L/K} = \frac{d(K/L)}{K/L} \cdot \frac{dMSV_K^L}{MSV_K^L} = 0 \quad \text{omdat } d(K/L) = 0$$

2. Kamlijnen vallen weg

- volkomen substitueerbaarheid
- ↳ elke wijziging in K impliceert steeds dezelfde wijziging in L

$$\rightarrow \epsilon_s^{L/K} = \frac{d(K/L)}{K/L} \cdot \frac{d(MSV_K^L)}{MSV_K^L} = \infty \quad \text{omdat } d(MSV_K^L) = 0$$

$$\Leftrightarrow d\left(\frac{-dK}{dL}\right) = 0$$

$$\Leftrightarrow \frac{-dK}{dL} = \text{constant} \rightarrow \text{isoquante rechte}$$

$$r_{ico} = \frac{-dK}{dL} = \text{constant} = \tan \alpha$$

$$\Leftrightarrow MSV_K^L = \frac{-dK}{dL} = \tan \alpha$$

→ MSV nooit nul

→ geen kamlijnen

6 Technische coëfficiënten. Wat geven ze weer? Leg uit wat vaste technische coëfficiënten zijn en wat men bedoelt met geknakte isoquanten

- GTC: benodigde hoeveelheid v/e productiefactor per eenheid productie, bij gegeven input v/d andere productiefactoren

$$GTC_L = \frac{L}{X}$$

$$GTC_K = \frac{K}{X}$$

- MTC: benodigde ... per extra eenheid productie...

$$MTC_L = \frac{dL}{dX}$$

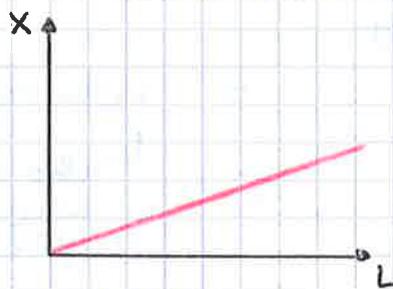
$$MTC_K = \frac{dK}{dX}$$

- GTC → bepalen maximaal haalbare productieomvang
→ " manier waarop er \bar{u} geproduceerd

$$\rightsquigarrow \frac{GTC_K}{GTC_L} = \frac{K}{X} : \frac{L}{X} = \frac{K}{L} \rightarrow \text{kapitaalintensiteit}$$

→ bepalen technologie waarmee geproduceerd wordt

* Vaste technische coëfficiënten

$$GTC_L = \frac{L}{X} = \alpha$$

$$\Leftrightarrow L = \alpha \cdot X$$

$$\Leftrightarrow X = f(L, \bar{K})$$

$$= \frac{1}{\alpha} L$$

$$GTC_K = \frac{K}{X} = \beta$$

$$\Leftrightarrow K = \beta X$$

$$\Leftrightarrow X = f(\bar{L}, K)$$

$$= \frac{1}{\beta} K$$

$$\Rightarrow \frac{K}{L} = \frac{\beta X}{\alpha X} = \frac{\beta}{\alpha} = \text{constant}$$

→ om het even welk productieniveau dient met eenzelfde verhouding K/L te \bar{u} gerealiseerd

→ geen substitutie mogelijk tss K en L

→ technische efficiëntie: kamlijn rechte door oorsprong

→ limitatieve productie functie

* Geknakte isoquanten

stel: beperkt variabele technische coëfficiënten

$$GTC_L = \frac{L}{X} = \alpha_1 \text{ of } \alpha_2$$

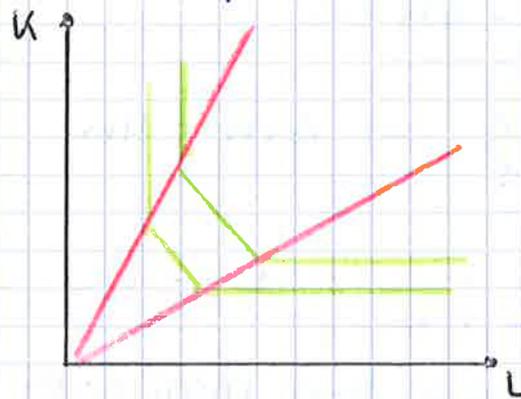
$$GTC_K = \frac{K}{X} = \beta_1 \text{ of } \beta_2$$

$$\Rightarrow \frac{K}{L} = \frac{\beta_1}{\alpha_1} \text{ of } \frac{\beta_2}{\alpha_2}$$

→ isoquanten knapvormig

⇒ Indien productietechnieken kunnen \bar{w} gecombineerd dan verlopen de isoquanten geknakt

7 Door de technische vooruitgang kan men tot nieuwe toepassingen i/h productieproces komen. stel je moet arbeidsbesparing bekomen: wat gebeurt er? Grafiek!

* arbeidsbesparing: i/h (nieuwe) optimum is de kapitaalintensiteit toegenomen

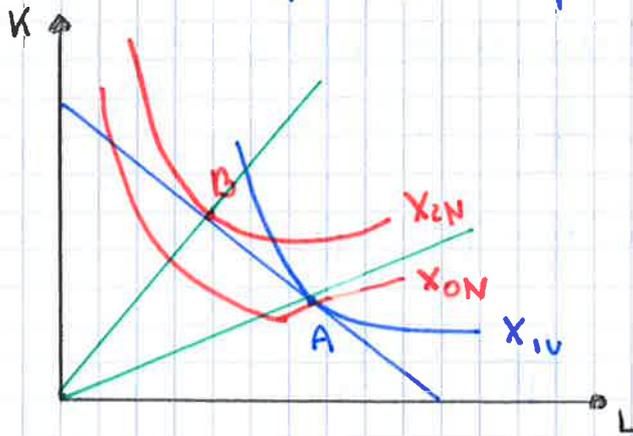
* CD-functie: $X = aL^\alpha K^\beta$

$$\frac{MP_L}{MP_K} = \frac{\bar{e}}{F} \Leftrightarrow \frac{K}{L} = \frac{\beta}{\alpha} \cdot \frac{\bar{e}}{F}$$

$$\bullet \frac{dK}{dL} = \frac{\alpha}{\beta} \frac{K}{L} \quad (1)$$

$$\bullet \text{ i/h optimum: } \frac{K}{L} = \frac{\bar{e}}{F} \cdot \frac{\beta}{\alpha} \quad (2)$$

* Arbeidsbesparing \rightarrow productiehevel richting K-as

- kapitaalintensiteit K/L stijgt

(2) $\beta \uparrow$ of $\alpha \downarrow \rightarrow \frac{K}{L} \uparrow$

- (1) $\frac{dK}{dL} \downarrow$ (meer neg)
 n.c. raaklijn nieuwe isoquanten X_{0N} vlakker

- nieuw optimum B

\sim A niet meer optimaal

(2) α of β wijzigt \rightarrow verandering helling isoquante

8 Bewijs wiskundig dat de MK de GVK e/h minimum snijdt

$$\text{minimum GVK} = \frac{VK}{x}$$

$$\frac{d\left(\frac{VK}{x}\right)}{dx} = 0 \Leftrightarrow \frac{x dVK - VK dx}{x^2} = 0 \quad x^2 > 0$$

$$\Leftrightarrow x \frac{dVK}{dx} - VK = 0$$

$$\Leftrightarrow \frac{VK}{x} = \frac{dVK}{dx} \Leftrightarrow \text{GVK} = \text{MK}$$

9 Geef het verband tussen de GTK en de MK. Duidt dat aan o/e tekening + bewijs

ii MK snijdt GTK in haar minimum

$$\frac{dGTK}{dx} = 0 \Leftrightarrow \frac{d\left(\frac{TK}{x}\right)}{dx} = 0$$

$$\Leftrightarrow \frac{x dTK - TK dx}{x^2} = 0 \quad x^2 > 0$$

$$\Leftrightarrow x \frac{dTK}{dx} - TK = 0$$

$$\Leftrightarrow \frac{TK}{x} = \frac{dTK}{dx}$$

$$\Leftrightarrow \text{GTK} = \text{MK}$$

2) minimum MK is bij een lagere output gesitueerd dan het minimum van GTK

① $\min MK < \min GVK$

$$\frac{dMK}{dx} = \frac{d(\frac{dVK}{dx})}{dx}$$

$$VK = VK \cdot \frac{x}{x} = x \cdot GVK$$

$$\Rightarrow \frac{dMK}{dx} = \frac{d\left(\frac{d(x \cdot GVK)}{dx}\right)}{dx} = \frac{d\left(\frac{x \cdot dGVK + GVK \cdot dx}{dx}\right)}{dx}$$

$$= \frac{d\left(\frac{x \cdot dGVK}{dx}\right)}{dx} + \frac{dGVK}{dx}$$

$$= \frac{x \cdot d\left(\frac{dGVK}{dx}\right)}{dx} + \frac{dGVK \cdot dx}{dx} + \frac{dGVK}{dx}$$

$$= \frac{x \cdot d^2 GVK}{dx^2} + 2 \frac{dGVK}{dx}$$

$\hookrightarrow = 0$ min GVK

$$= \frac{x \cdot d^2 GVK}{dx^2} > 0 \hookrightarrow \text{stijgend in min GVK}$$

② $\min GVK < \min GTK$

$$GTK = GVK + GFK$$

$$\frac{dGTK}{dx} = \frac{dGVK}{dx} + \frac{dGFK}{dx}$$

$$\frac{dGFK}{dx} = \frac{d\left(\frac{FK}{x}\right)}{dx} = \frac{x \cdot dFK - FK \cdot dx}{x^2 \cdot dx}$$

$$= \frac{x \cdot dFK}{dx \cdot x^2} - \frac{FK}{x^2} = -\frac{FK}{x^2}$$

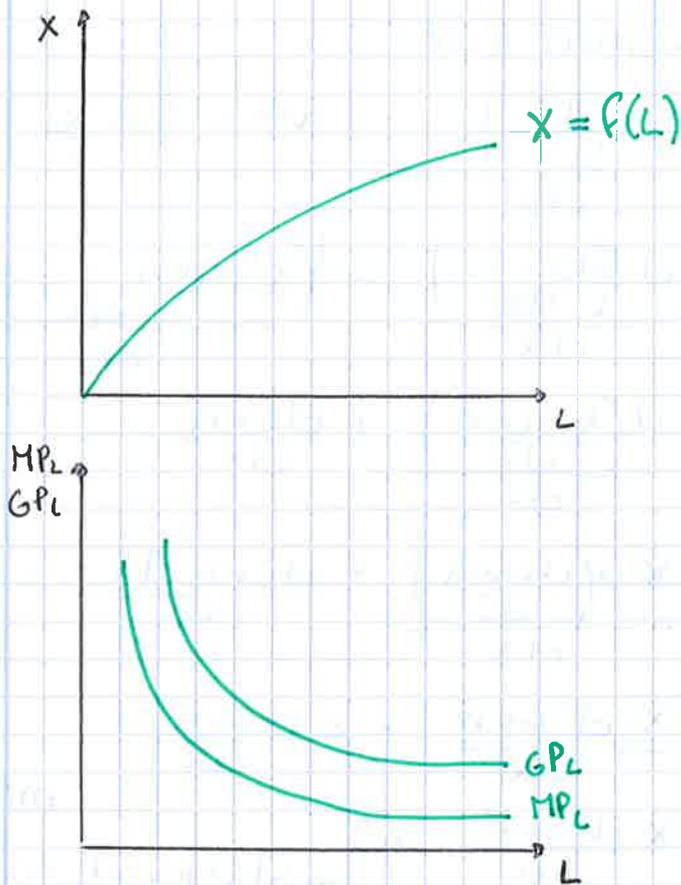
$$\Rightarrow \frac{dGTK}{dx} = \frac{dGVK}{dx} - \frac{FK}{x^2}$$

$\hookrightarrow = 0$ in min

$$= -\frac{FK}{x^2} < 0$$

\Rightarrow GTK daalt tijdens min GVK output

10 Bewijs dat MP- en de GP-curve elkaar niet snijden bij de neoklassieke productiefunctie

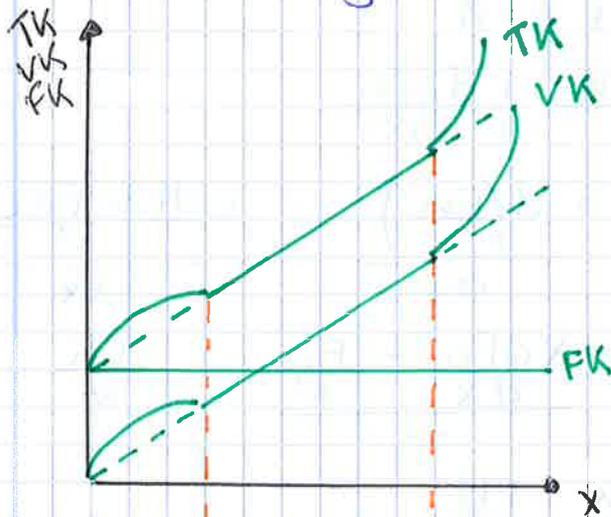

- neoklassieke prod.functie
- uitsluitend afnemende meeropbrengsten
- $\epsilon_L^X = \frac{MP_L}{GP_L} < 1$
- $\Leftrightarrow MP_L < GP_L$
- nooit snijden

• grafisch: in geen enkel punt is de voerstraal gelijk aan de raaklijn

11 Bespreek het panvormig verloop v/d kosten

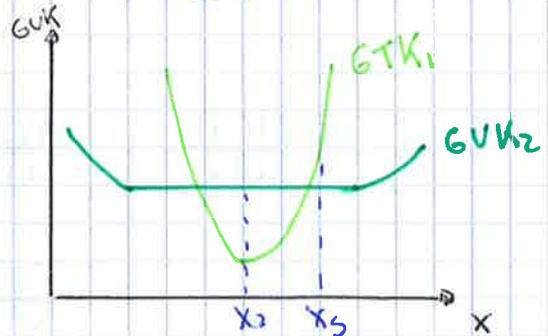
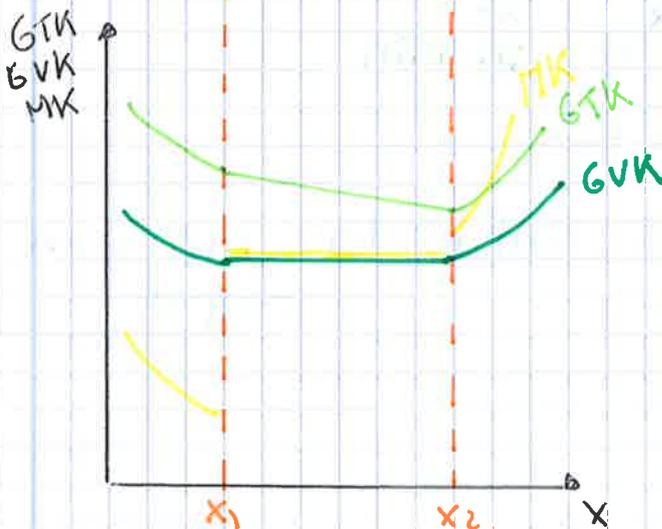
* De GVK zijn over een bepaald traject constant

- VK: verloopt volgens klassieke prod.functie op lineair deel na

$$GVK = \frac{VK}{x} = \frac{ax}{x} = a$$

$$MK = \frac{dVK}{dx} = a$$

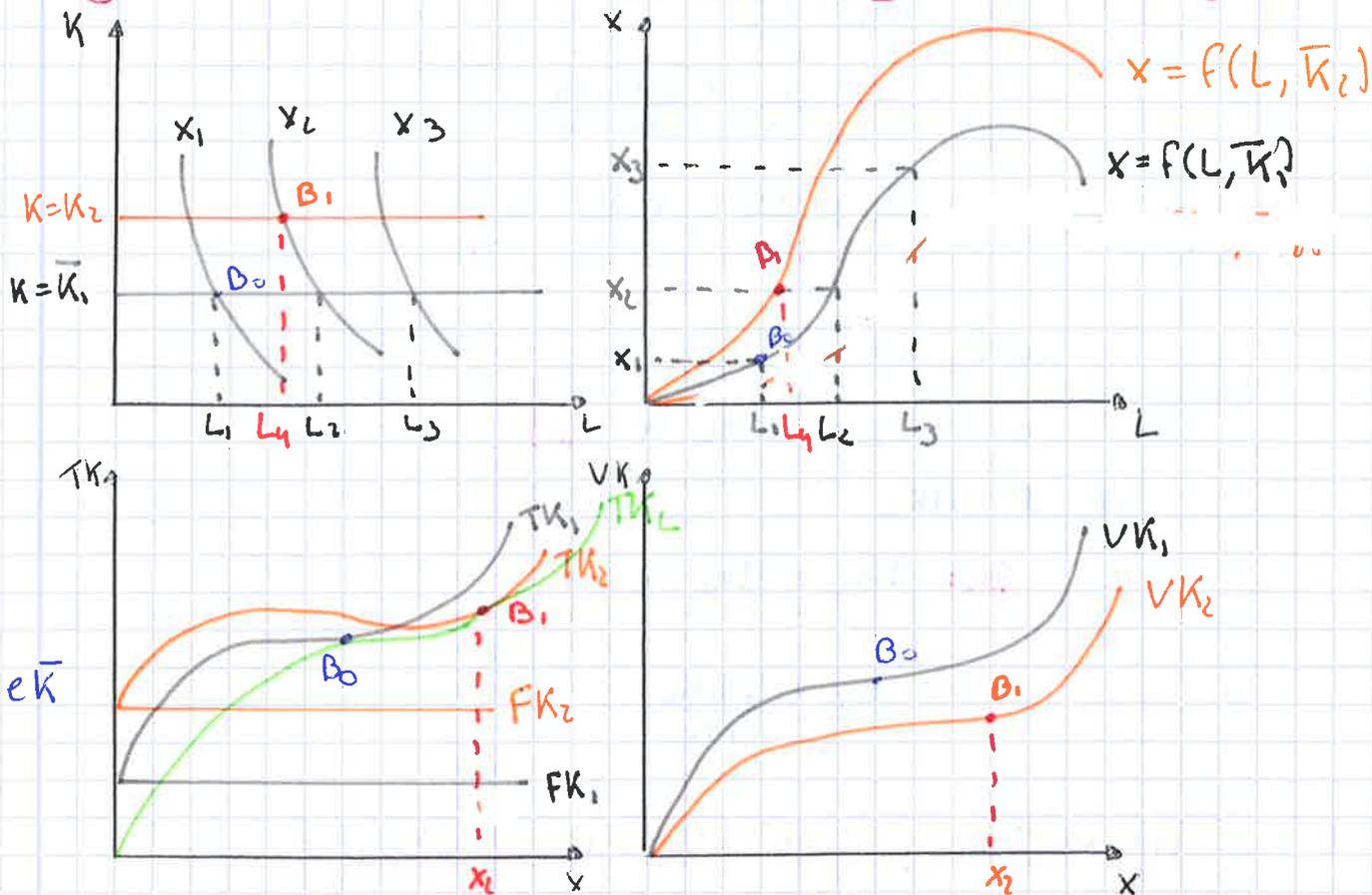

- keuze afh. zekerheid

• zeker over $x_3 \rightarrow GTK_1$,
→ lagere kosten

• x_5 : $GVK_2 \rightarrow$ lagere kosten

12 Teken de nieuwe FK (=FK₂) en TK (=TK₂) als het kapitaal stijgt bij een klassieke kostenfunctie en geef een woordje uitleg

- $K \uparrow : K_2 > K_1$
 - eenzelfde output \bar{x} met minder L geproduceerd
 - VK_2 onder VK_1
 - TK_2 start i/e hoger intercept en snijdt TK_1
- optima's verbinden → $TK-LT$
 - ↪ punten LT -expansiepad

13 Wat is het verband v/d schaalelasticiteit met GT_K en MK op LT en link m/d planningcurve

1) LT -expansiepad

$$\frac{\bar{e}}{F} = \frac{MP_L}{MP_K} \Leftrightarrow \frac{\bar{e}}{MP_L} = \frac{F}{MP_K} = \lambda'$$

$$\Leftrightarrow \bar{e} = \lambda' \frac{\partial X}{\partial L} \quad (1) \quad \Leftrightarrow F = \lambda' \frac{\partial X}{\partial K} \quad (2)$$

2) (1) en (2) i/d totale kostenfunctie

$$\begin{aligned} TK_L &= \bar{e}L + FK = \lambda' \frac{\partial X}{\partial L} L + \lambda' \frac{\partial X}{\partial K} K \\ &= \lambda' \left(\frac{\partial X}{\partial L} L + \frac{\partial X}{\partial K} K \right) \quad (3) \end{aligned}$$

3) schaalelasticiteit is som factor elasticiteiten

$$\begin{aligned} \epsilon_s &= \epsilon_L^X + \epsilon_K^X \\ &= \frac{\partial X}{\partial L} \cdot \frac{L}{X} + \frac{\partial X}{\partial K} \cdot \frac{K}{X} \\ &= \frac{1}{X} \left(\frac{\partial X}{\partial L} L + \frac{\partial X}{\partial K} K \right) \\ &= (3) \end{aligned}$$

$$\Leftrightarrow \epsilon_s X = TK_L \cdot \frac{1}{\lambda^1}$$

$$\Leftrightarrow TK_L = \lambda^1 \epsilon_s X \quad (5)$$

4) $\lambda^1 = MK_L$

$$(5): \frac{TK_L}{X} = MK_L \cdot \epsilon_s \frac{X}{X}$$

$$\Leftrightarrow \epsilon_s = \frac{TK_L}{MK_L}$$

14 Marginale productiviteitsregel: leg uit

Winst als functie v/d input : $U = f(L)$

$$\frac{dU}{dL} = 0 \Leftrightarrow \frac{d\bar{p}}{dL} = \frac{dTK}{dL}$$

$$\Leftrightarrow \bar{p} \frac{dX}{dL} = \bar{e}$$

$$\Leftrightarrow MO(L) = MK(L)$$

• kost v/h laatst toegevoegde arbeidsuur

• waarde v/d output v/h laatst toegevoegd arbeidsuur

= waarde marginaal product

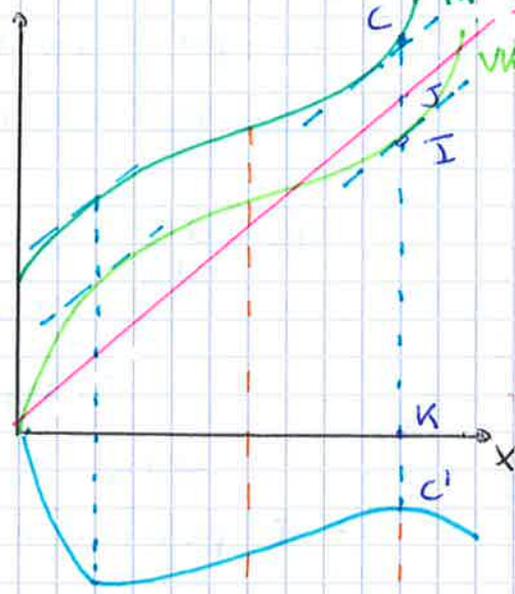
\Rightarrow winst max. als de opbrengst v/h laatst toegevoegde arbeidsuur even groot is als de kost

= de waarde v/h MP_L gelijkt is aan het (gegl) loon

\Rightarrow de producent zal elk arbeidsuur dat meer opbrengt dan het kost ook effectief inschakelen

Is Wat is ruïneuze mededinging? Teken grafiek en geef enkele mogelijke oplossingen

* ruïneuze mededinging

→ To-curve ligt volledig onder TK-curve, maar snijdt de VK-curve

- W-curve volledig onder X-as

→ geen winst situatie
 verlies

- blijven produceren in x_3

→ verlies kleiner in x_3 dan voor x_3

→ in x_3 zijn vaste kosten gedeeltelijk gedekt

$$TK = KC = VK + KK$$

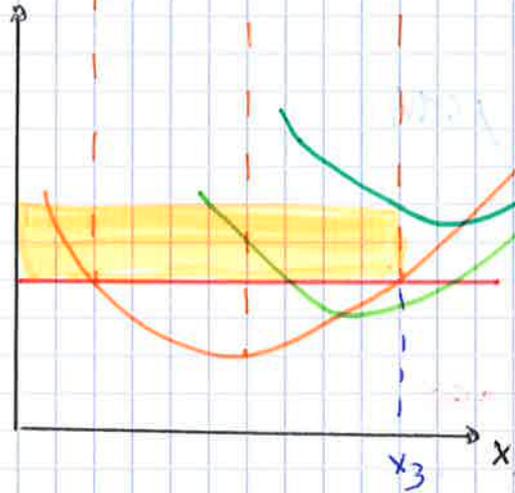
$$= KI + IC$$

$$TO = KI + IJ$$

$$W = KI + IJ - KI - IC$$

$$\Rightarrow V = IC - IJ$$

$$= JC$$

* oplossingen

> KT: zal overleven maar niet op LT

> LT: - p-a-curve naar boven → prijsverhoging

→ prijsafspraken

- kostencurve naar beneden

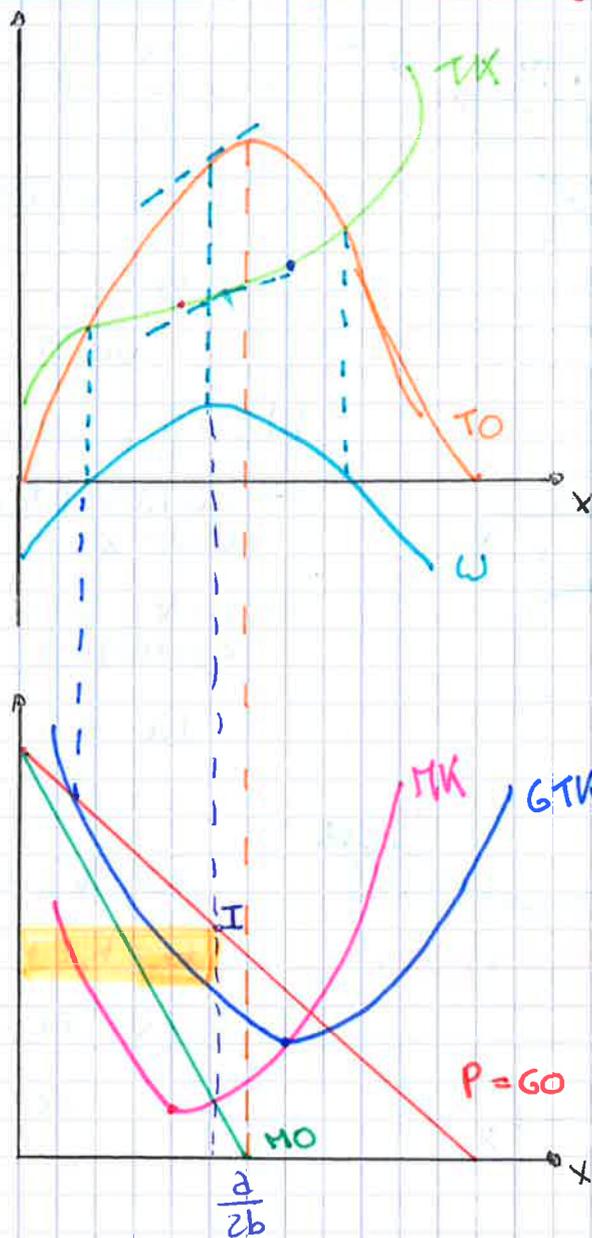
→ efficiëntere technologie

→ lagere factorprijzen

→ efficiëntere bedrijfsdimensie

16 Geef het theorema van Cournot, de 4 eigenschappen van winstmaximalisatie en bewijs a/d hand v/h theorema

17 Winstmax op KT bij lineaire dalende prijs-afzet-curve (monopolie)

- $p = a - bx$
- $T_0 = px = ax - bx^2$
- $G_0 = \frac{T_0}{x} = a - bx = p$
- $\pi_0 = \frac{dT_0}{dx} = a - 2bx$
 - intercept: $x = \frac{a}{2b}$
 - top parabool
- winst
- I: punt van Cournot

* theorema van Cournot

$$\pi_0(x) = \pi_K(x) \Leftrightarrow p \left(1 + \frac{1}{\epsilon_p^x}\right) = MK$$

$$\Leftrightarrow p + \frac{p}{\epsilon_p^x} = MK \Leftrightarrow \boxed{p - MK = \frac{p}{\epsilon_p^x}}$$

1) Winstmax. in elastische deel v/d vraagcurve

stel: $\epsilon_p^x \geq -1 \Leftrightarrow \frac{p}{\epsilon_p^x} \geq p$

$$\Leftrightarrow p - MK \geq p \Leftrightarrow MK \leq 0 \text{ onmogelijk}$$

dus $\epsilon_p^x < -1$

2) Bij winstmaximalisering is $p > MK$

$$\left. \begin{array}{l} \epsilon_p^x < -1 \\ p > 0 \end{array} \right\} \Leftrightarrow \frac{p}{\epsilon_p^x} > 0 \Leftrightarrow p - MK > 0 \Leftrightarrow p > MK$$

3) bij volkomen elasticiteit: hoeveelhedaanpassing

$$\epsilon_p^x = -\infty \Leftrightarrow \frac{-p}{\epsilon_p^x} = 0$$

$$\Leftrightarrow p - \pi K = 0$$

$$\Leftrightarrow p = \pi K = \pi_0$$

4) de winstmax. hoeveelheid is kleiner dan de omzet-maxim. hoeveelheid

$$p - \pi K = \frac{-p}{\epsilon_p^x} \Leftrightarrow p - \left(\frac{-p}{\epsilon_p^x} \right) = \pi K$$

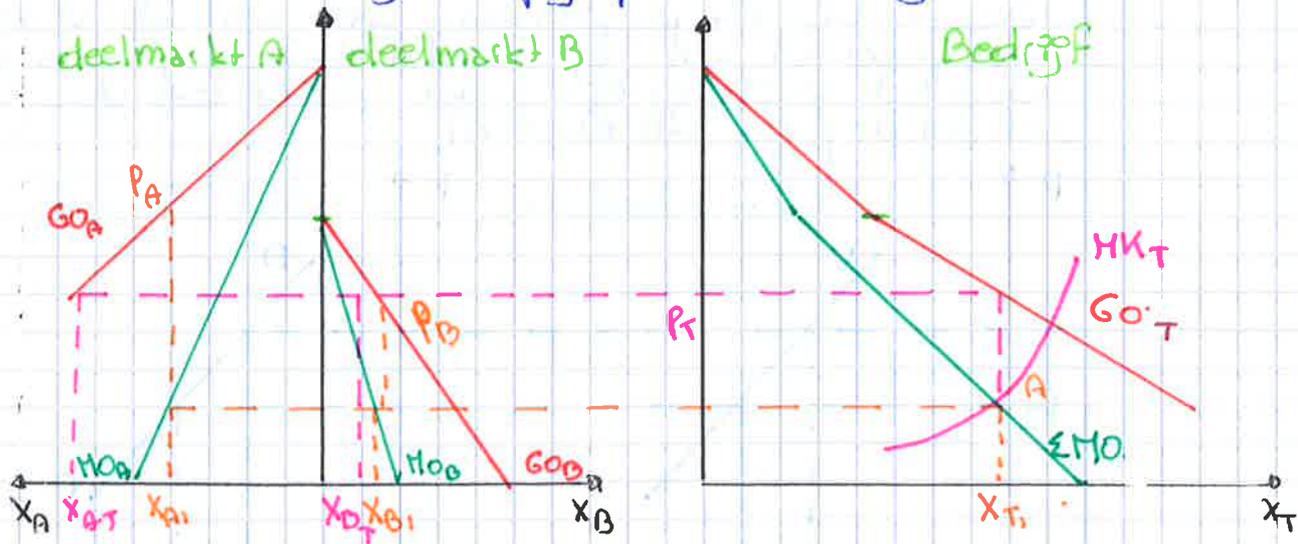
$$\Leftrightarrow \left. \begin{array}{l} \epsilon_p^x < -1 \\ p > 0 \end{array} \right\} 0 < \frac{-p}{\epsilon_p^x} < p$$

$$\Leftrightarrow p - \left(\frac{-p}{\epsilon_p^x} \right) > 0 \Leftrightarrow \pi_0 > 0$$

→ To is aan het stijgen bij winstmax. dus het maximum ligt verder

4. Derde-graads-prijsdiscriminatie: definieer. Geef de nodige e/d voldoende VW e/d evenwichtsvergelijking. Geef een woordje uitleg. Verschil prijsdiscriminatie

De totale vraag \bar{Q} opgesplitst in 2 gescheiden deelmarkten

- $\epsilon MO \neq MO_T \rightarrow MO_T$ discontinu bij knik
 \rightarrow na knik wel samen vallen

- prijszetting monopolist

\rightarrow punt A

• geen discriminatie

\rightarrow totale vraagcurve bepaalt het optimum

- winstmax. $MO_T = MKT$

- uniforme prijszetting P_T

• wel discriminatie

$$W = TO - TK = P_A X_A + P_B X_B - FK$$

1ste VW winstmax.

$$\begin{cases} \frac{\partial W}{\partial X_A} = 0 \\ \frac{\partial W}{\partial X_B} = 0 \end{cases} \Leftrightarrow \begin{cases} \frac{\partial TO}{\partial X_A} = \frac{\partial TK}{\partial X_A} \\ \frac{\partial TO}{\partial X_B} = \frac{\partial TK}{\partial X_B} \end{cases} \Leftrightarrow \begin{cases} MO_A = MK_A \\ MO_B = MK_B \end{cases}$$

\rightarrow extra kost voor extra eenheid is onafh. v/d markt

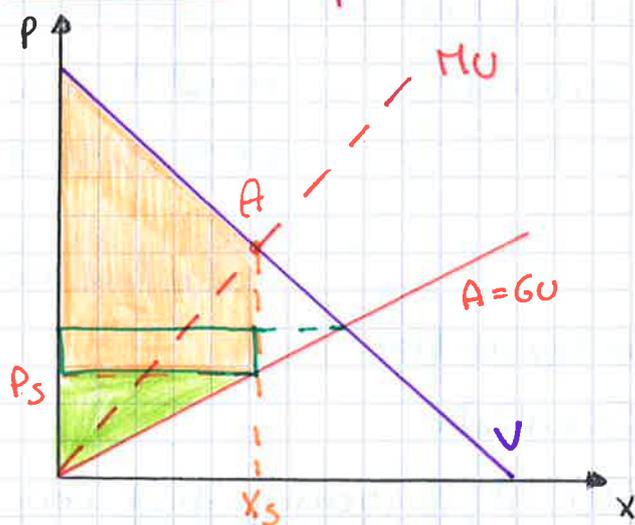
$$MK_A = MK_B = MK_T$$

$$\Leftrightarrow MO_A = MK_T = MO_B$$

* "voldoende VW": elasticiteiten zijn verschillend

$$MO_A = MO_B \Leftrightarrow P_A \left(1 + \frac{1}{\epsilon_A}\right) = P_B \left(1 + \frac{1}{\epsilon_B}\right)$$

5 Beschrijf monopsonie, geef het evenwicht en duidt dit grafisch en mathematisch aan. Geef ook het CS en PS. Vergelijk met bilateraal monopolie

- aanbodcurve: $x = \frac{1}{2} p$
 \rightarrow prijs-aankoopcurve: $p = 2x$
 - $TU = px = 2x^2$
 $\frac{GU}{x} = \frac{TU}{x} = 2x = p$
 $MU = \frac{dTU}{dx} = 2 \cdot 2x$

* curve V: vraagcurve die zou bestaan indien de consument als monopsonist, maar als hoeveelheid aanpasser zou optreden

* monopsonist max. consumentensurplus

$$CS = \int f_v^{-1}(x) dx - px = \int f_v^{-1}(x) dx - TU$$

$$\Leftrightarrow CS \text{ max. } \frac{dCS}{dx} = \frac{d(\int f_v^{-1}(x) dx)}{dx} - \frac{dTU}{dx} = 0$$

$$\Leftrightarrow f_v^{-1}(x) - MU = 0$$

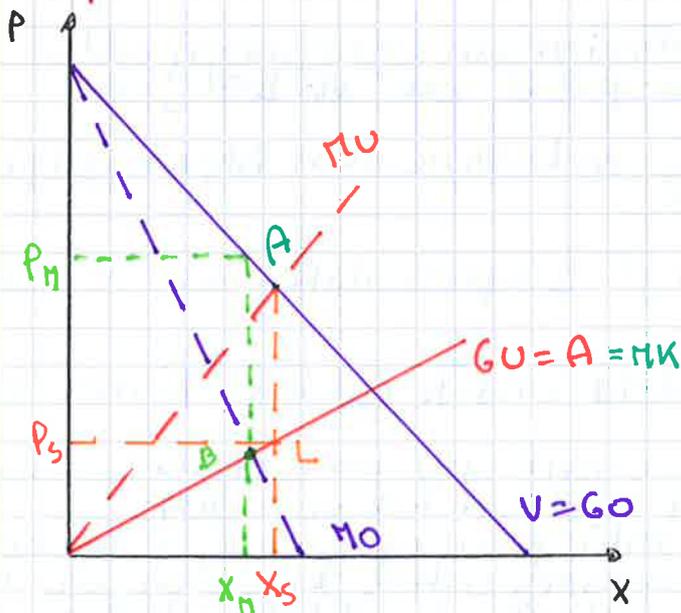
$$\Leftrightarrow \boxed{MU = f_v^{-1}(x)}$$

* consument koopt X_S tegen P_S

* CS welvaartverlies

PS

6 Bespreek bilaterale monopolie + vergelijk met monopsonie

* monopsonie + monopolie

* optimum monopolist:

$$MO = MK: \text{punt } \boxed{B}$$

optimum monopsonist

$$MU = f_v^{-1}(x) \text{ punt } \boxed{A}$$

\Rightarrow geen evenwicht

\rightarrow onderhandelen over prijs & hoeveelheid

\rightarrow uitbreidingsstrategie

7 Monopolistische concurrentie: bespreek. Wat is het verschil met monopolie & monopolistische concurrentie

Monopolistische concurrentie

- concurrentie le kenmerken
 - 1) marktalomisme
 - 2) vrije toekening
 - 3) hoge graad van substitueerbaarheid
- monopolistische kenmerken
 - productdifferentiatie
 - ↳ omstandigheden en strategieën waardoor de consumenten niet langer indifferent zijn t.a.v. de verschillende aanbieders v/e in wezen homogeen product
 - gevolgen
 - 1) kwaliteitsvoorkeur
 - zelfde product verschillende prijzen
 - 2) elke producent is monopolist van zijn eigen product
 - 3) er is geen sprake v/e markt
 - aggregatie van verschillende goederen onmogelijk

8 De theorie van Chamberlin: 2 basis hypothesen e/d zwakke punten

- 1) uniformiteit: alle bedrijven dezelfde vraag- en kostencurven
 - techniek proportionele vraagcurve
 - ↳ productdifferentiatie geeft evenmin aanleiding tot verschillen i/d kostenstructuur v/d bedrijven
 - 2) symmetrie: effecten van wijzigingen o/d \bar{w} gelijk verspreid over alle bedrijven
 - de vraag- en kostencurven blijven gelijk in elk bedrijf
- ⇒ **gevolg:** elk bedrijf is representatief voor de andere bedrijven
- ↳ het verondersteld onafh. gedrag is niet realistisch
- prijs concurrent geg \leftrightarrow continu wijzigt
 - men leert niet uit het verleden
- ⇒ **realiteit:**
- anticiperen op gedrag concurrenten
 - consequenties koppelen aan mislukte strategieën uit het verleden

9 Bespreek de techniek van isowinstcurven en contractkromme

- * isowinstcurve → curve die alle punten met dezelfde winst verbindt

- hoe verder v/d hoeveelheden
 → hoe lager het winst-niveau

- $$P_A = P_B = P = a - b x_A - x_B = a - b(x_A + x_B) \quad c = MK$$

$$\bar{W}_A = P \cdot x_A - T x_A = [a - b(x_A + x_B)] \cdot x_A - F x_A - c x_A$$

$$= a x_A - b x_A^2 - b x_A x_B - F x_A - c x_A$$

$$= (a - c) x_A - b x_A^2 - b x_A x_B - F x_A$$

$$\Leftrightarrow b x_A x_B = -\bar{W}_A + (a - c) x_A - b x_A^2 - F x_A$$

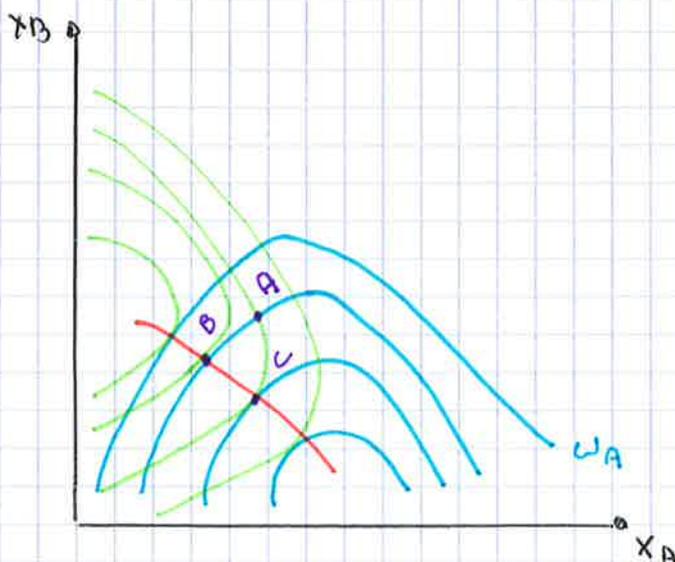
$$\Leftrightarrow x_B = \frac{(a - c) - x_A - (\bar{W}_A + F x_A)}{b x_A}$$

- reactiecurven: winstmax. vergelijkingen

↳ geeft de winstmax. output v/d producent weer bij uiteenlopende outputniveaus v/d concurrenten

→ verbinding v/d toppen v/d isowinstcurven

- * contractkromme → verbinding v/d raakpunten v/d isowinstlijnen van beide producenten

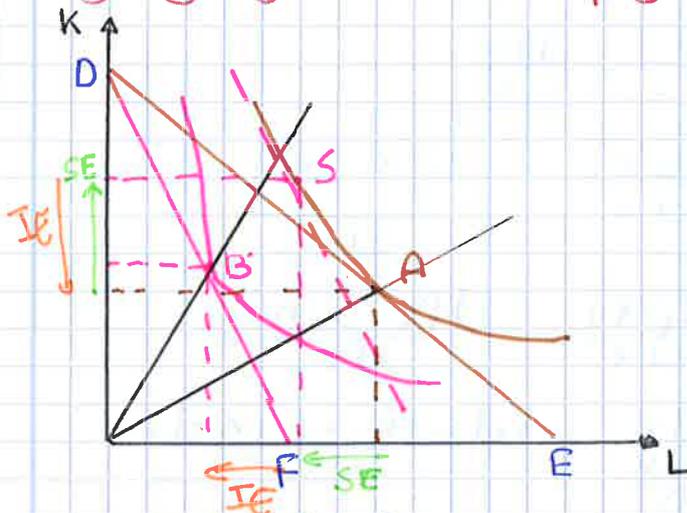
A winst niet max voor beide duopelisten

→ alles t'ss B en C is beter

→ samenwerken

Extra mogelijke vragen

1. Wijzigingen in factorprijzen (loonstijging)

- * loonstijging: $\bar{e} \nearrow$
- iso-kostenlijn wentelt naar de oorsprong
- nieuw optimum B

* Prijs effect

- **SE**: de relatief duurder geworden factor L \bar{w} gesubstitueerd door de relatief goedkoper gew \bar{w} factor K
- **IE**: reële daling v/h kostenbudget door de loonstijging, waardoor minder PF kunnen \bar{w} aangeschaft

→ input L daalt: IE is positief

* Kapitaalintensiteit $K/L \nearrow$

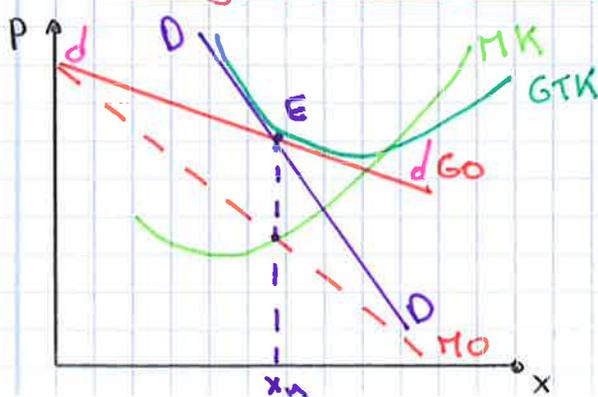
* Substitutie-elasticiteit

→ meet in welke mate de kapitaalintensiteit reageert op de wijzigingen in de factorprijsverhouding bij constante output

→ overgang A naar S

$$\epsilon_{L/K}^S = \frac{\frac{d(K/L)}{K/L}}{\frac{d(e/r)}{e/r}}$$

2. De raaklijnsituatie: definieer + bewijs

Monopolistische concurrentie

Raaklijnsituatie

→ de toetreding zal ophouden als de overwinst volledig is weggeconcurrerd, m.a.w. representatief bedrijf draait break-even

Beweis break-even $p = GTK$

optimum : $MO = MK$

$$\Leftrightarrow \frac{dT0}{dx} = \frac{dTK}{dx}$$

$$\Leftrightarrow \frac{d(px)}{dx} = \frac{d\left(x \cdot \frac{TK}{x}\right)}{dx}$$

$$\Leftrightarrow \frac{d(px)}{dx} = \frac{d(x \cdot GTK)}{dx}$$

$$\Leftrightarrow p \frac{dx}{dx} + \frac{x dp}{dx} = \frac{x dGTK + GTK dx}{dx}$$

$p = GTK$ $\left\{ \begin{array}{l} \Leftrightarrow p + x \frac{dp}{dx} = x \frac{dGTK}{dx} + GTK \\ \Leftrightarrow \frac{dp}{dx} = \frac{dGTK}{dx} \end{array} \right.$

Woorden uitleggen

Deelmonopolie

Eén grote aanbieder naast enkele kleine aanbieders

Reactiecurve geeft de winstmaximaliserende hoeveelheid v/d ene producent onder een bepaalde hypothese m.b.t. de output v/d andere producent weer

Species-curve de prijs-afzet-curve die bestaat v/d perceptie v/d producent: geeft aan wat er met de gevraagde hoeveelheid gebeurt indien enkel dit ene bedrijf de prijs wijzigt

Genuscurve proportionale vraagcurve geeft aan wat er met de afzet v/h representatief bedrijf gebeurt als alle bedrijven simultaan dezelfde prijswijziging doorvoeren

heterogeen polypolie monopolistische concurrentie tgv product-differentiatie

$$\begin{cases} \frac{p_x}{p_y} = \frac{U'_x}{U'_y} \\ Y = p_x X + p_y Y \end{cases}$$

$$\begin{cases} \frac{e}{r} = \frac{MP_L}{MP_K} \\ TK = eL + rK \end{cases}$$

H1 Theorie v/h consumentengedrag

1.3.2.2 Axioma's v/h rationeel keuzegedrag

Axioma 1: Volledigheid

$$\forall x^i, x^j \in \mathbb{R}_+^n: x^i \neq x^j \Rightarrow x^i \succeq x^j \text{ of } x^j \succeq x^i$$

→ mogelijkheid v/h keuzegedrag Alles met elkaar vergelijken

Axioma 2: Reflexiviteit

$$\forall x^i \in \mathbb{R}_+^n: x^i \succeq x^i$$

→ minimale logica i/h keuzegedrag: $x^i \sim x^i$

→ elke goederenbundel is indifferent met zichzelf & behoort tot zijn eigen indifferente verzameling

Axioma 3: Transitiviteit

$$\forall x^i, x^j, x^z \in \mathbb{R}_+^n: x^i \succeq x^j \text{ en } x^j \succeq x^z \Rightarrow x^i \succeq x^z$$

→ consistentie i/h keuzegedrag

→ Indifferentieverzamelingen kunnen geen gemeenschappelijke goederenbundels bevatten

Bew uit ongerijmde

Geg: 1°: $I(x^1) \neq I(x^2)$ omdat $x^1 \succ x^2$ of $x^2 \succ x^1$

2°: $x^3 \in I(x^1)$ en $x^3 \in I(x^2)$

⇒ uit 2° volgt: $x^1 \sim x^3$ en $x^3 \sim x^2$

axioma 3
┌──────────┴──────────┐
 $x^1 \sim x^2$ strijdig i

⇒ elke goederenbundel behoort tot exact één indifferente verzameling

1.3.2.3 Axioma's v/d consumentenvoorkeur

Axioma 4: Continuïteit

$\forall x^i \in \mathbb{R}_+^n$: $B(x^i)$ en $S(x^i)$ zijn gesloten verzamelingen

⇔ $I(x^i)$ ook gesloten

→ geen continuïteit = gaten i/d indiff. verzameling

↪ tegenvoorbeeld: lexicografische preferentie

Axioma 5 niet-saturatie

1 Zwakke variant: lokale niet-saturatie

- Bij wijziging leidt tot nieuwe goederenbundel die meer of minder geprefereerd is
- consument is niet ongevoelig voor kleine wijzigingen
→ ? realiteit
- impliceert niet dat $\nearrow x$ resulteert in betere x^i
↳ dnm sterke variant $\searrow x$ (slechtere x^i)

2 Sterke variant: monotoniteit (globale niet-saturatie)

$$\forall x^i, x^j \in \mathbb{R}_+^n, x^i \neq x^j \text{ en } x^i \geq x^j \Rightarrow x^i > x^j$$

- stel $x \nearrow$ dan nieuwe goederenbundel (meer gepref. / minder gepref.)
- "Meer v/e goed is beter"
→ realiteit: ongewenste goederen
- overgang binnen eenzelfde indiff. verzameling

substitutie

↳ meer (minder) v/h ene goed moet gecomp. w door minder (meer) v/e ander goed

⇒ Indiff. curven: dalende curven

Axioma 6 convexiteit

1 Zwakke variant: (zwakke) convexiteit

$$\forall x^1, x^2 \in B(x^0), \forall t \mid 0 \leq t \leq 1: x^t = t x^1 + (1-t) x^2 \in B(x^0)$$

- Indiff. curve convex (kan lineair)

2 Sterke variant: strikte convexiteit

$$\forall x^1, x^2 \in B(x^0), \forall t \mid 0 < t < 1: x^t = t x^1 + (1-t) x^2 \in B_s(x^0)$$

- Indiff. curve strikt convex, geen lineaire segmenten

- ⇒
- consument preferert evenwichtige samengestelde bundels boven extreem samengestelde
 - principe v/d afnemende marginale substitutieverhouding